

**AKTUÁLNA SITUÁCIA DROGOVEJ
SCÉNY VO VÄZENSTVE**

W. SCHOLZ, M. PAVELOVÁ, M. MIŠUTOVÁ

Generálne riaditeľstvo Zboru väzenskej
a justičnej stráže Bratislava

Európske monitorovacie centrum pre drogy a drogovú závislosť vo svojej Výročnej správe 2004 okrem iného uvádza, že užívatelia drog majú vo väzenských zariadeniach v porovnaní s ostatnou populáciou zvýšené zastúpenie, a to od 22 do 86 %. Štruktúra spotreby drog sa v rámci členských štátov Európskej únie odlišovala, v niektorých oblastiach sa vyskytli nové problémy, a to najmä pokiaľ išlo o škálu drog a žiadne údaje neukazovali výrazný pokles v užívaní drog. Je úlohou, ale aj povinnosťou väzenských správ jednotlivých štátov problematike drog venovať patričnú pozornosť, a to po stránke organizačnej, metodickej, personálnej a finančnej.

Zbor väzenskej a justičnej stráže (ďalej len „zbor“) rieši drogovú problematiku v rámci Národného programu boja proti drogám. V súlade s Európskou stratégiou boja proti drogám na obdobie 2005 – 2008 bol v januári 2005 vypracovaný Akčný plán realizácie Národného programu boja proti drogám. V rámci tohto plánu zbor skonkretizoval niektoré úlohy riešiace drogovú problematiku vo väzenstve.

W. SCHOLZ, M. PAVELOVÁ, M. MIŠUTOVÁ / AKTUÁLNA SITUÁCIA DROGOVEJ SCÉNY VO VÄZENSTVE

Ako sme už v minulosti prezentovali, zdravotnícka služba zboru sa zameriava na identifikovanie osôb, ktoré pred vzatím do výkonu väzby alebo výkonu trestu odňatia slobody užívali drogy. Počet osôb, ktoré pri vstupnej lekárskej prehliadke vo väzenskom zariadení udávali užívanie drogy je v nasledujúcom prehľade:

Rok	Počet užívateľov drog	% z celkového počtu väznených osôb
2000	563	7,9
2001	539	7,3
2002	696	9,0
2003	596	6,9
2004	623	6,6

V roku 2004 bolo z celkového počtu užívateľov drog 9,3 % žien.

Keďže údaje sú získané na základe dobrovoľnosti, je možné predpokladať, že v skutočnosti sú počty užívateľov drog vyššie.

Najvyšší počet zaevidovaných užívateľov drog je každoročne vo väzenskom zariadení Bratislava. V roku 2004 to bolo 42,5 % z celkového počtu záchytov. Nasledujú zariadenia v Leopoldove a Nitre. Najčastejšie užívanou drogou bol pervitín a marihuana, pričom v minulých rokoch bol na prvom mieste heroín. Zo štatistických údajov vyplýva, že najčastejšou aplikačnou formou bola forma injekčná, nasleduje fajčenie. Pre závažné abstinenčné príznaky bolo na psychiatrickom oddelení Nemocnice pre obvinených a odsúdených v Trenčíne hospitalizovaných 13 osôb, z toho 4 užívatelia heroínu.

Snahou väzenských služieb jednotlivých krajín je znížiť riziko prieniku drog do väzenských zariadení. V podmienkach slovenského väzenstva sú aj z prostriedkov pridelených Protidrogovým fondom zabezpečované testáčne platničky na skrining drog v moči, ako aj mobilné testovacie laboratóriá na zisťovanie drog. V roku 2004 bolo zistených 92 pozitívnych nálezov, z toho v 12 prípadoch išlo o opiáty. Na zisťovanie látok so špecifickým pachom (drogy) zbor používa aj vycvičených služobných psov.

W. SCHOLZ, M. PAVELOVÁ, M. MIŠUTOVÁ / AKTUÁLNA SITUÁCIA DROGOVEJ SCÉNY VO VÄZENSTVE

Neoddeliteľnou súčasťou riešenia drogovej problematiky je výkon dobrovoľnej, ako aj súdom nariadenej protialkoholickej a protitoxikomanickej liečby. V roku 2004 dobrovoľnú liečbu absolvovalo 61 odsúdených, z toho bolo 35 mladistvých. Súdom nariadenú liečbu absolvovalo 264 odsúdených.

Do riešenia drogovej problematiky pozitívne zasiahlo aj zriadenie drogo-vo čistých zón v 6 ústavoch na výkon trestu odňatia slobody s kapacitou 386 miest. Prvé poznatky z činnosti týchto zón sú kladné a potvrdzujú opodstatnenosť tohto kroku.

Riešenie drogovej problematiky vo väzenstve musí byť multidisciplinárne, čo si uvedomujú všetky väzenské zložky. Pozitívna je aj skutočnosť, že máme obsadené všetky systematizované miesta lekárov – psychiatrov (7). Poznatky z drogovej problematiky slovenského väzenstva boli prezentované na medzinárodných konferenciách a seminároch v Českej republike, Slovinsku, Holandsku a na Slovensku.

Do redakcie prišlo dňa: 30. 5. 2005

Adresa autora: plk. MUDr. W. Scholz, Generálne riaditeľstvo Zboru väzenskej
a justičnej stráže, Chorvátska 3, 813 04 Bratislava